Annus V. - Vol. V. Die 12 Augusti 1913. Num. 13.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Litterae apostolicae, pag. 361; Epistolae, pag. 362. II. *S. C. S. Officii:* Extensio Indulgentiarum, pag. 364. — III. *S. C. Consistorialis:* Tituli archiepiscopalis collatio, pag. 365. — IV. *S. C. Concilii:* Monitum, pag. 365. — V. *S. Congr. de Religiosis:* Dubium circa manuscripta Religiosorum, pag. 366. — VII. *S. C. de Propaganda Fide:* Erectio Praefecturae Apostolicae de Formosa, pag. 366; Immutatio finium, pag. 367; Divisio Praefecturae Apostolicae Terrae Gulielmi, pag. 368; Nominatio episcopi, pag. 369. — VIII. *S. Congr. Rituum:* De festo S. Sepulchri, pag. 370; De festo B. Mariae de Portiuncula, pag. 371. — IX. *S. Romana Rota:* Ce-li meridio-occidentalis. Nullitatis matrimonii, pag. 372; Ordinatio de feriis autumnalibus, pag. 378. — X. *Signatura Apostolica:* Colonien. Nullitatis matrimonii, pag. 379.

Diarium Romanae Curiae: Congregazione generale ed ordinaria, nomine, onorificenze, necrologio, pagg. 382-384.

ROMAE
TYPIS POLIGLOTTIS VATICANIS

MCMXIII.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. **12.** — Extra Italiam, L. **15.**
Unius fasciculi, L. **1.**

« ***Bis*** fere ***in mense*** (Commentarium) *prodibit, ac quoticscumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

(An. V, n. 13 - 12 Augusti 1913)

ACTA PII PP. X.

LITTERAE APOSTOLICAE.

PAG.

Eximiae caritatis. - Pium opus « a suffragio sacerdotali » erigitur in archisodalitatem cum facultate ubique aggregandi. - *10 ianuarii 1913* 361

EPISTOLAE.

I. *L'échéance jubilaire.* - Ad maiestatem suam Guilelmum II, Germaniae imperatorem, Borussiae regem, ob vigesimum quintum regni eius anniversarium. - *5 iun. 1913* 362

II. *Vertitur tibi.* - Ad R. P. Iosephum Hiss, moderatorem societatis Marianae, quinquagesimo recurrente anniversario ex quo religiosa vota ipse nuncupavit. - *25 iunii 1913* 363

III. *Quod Nobis.* - Ad R. P. D. Caelestinum Endrici, episcopum Tridentinum, gratulandi causa. - *3 iulii 1913* 364

SUPREMA S. CONGR. S. OFFICII.

SECTIO DE INDULGENTIIS.

Decretum. - Indulgentia iam concessa fidelibus se invicem salutantibus per invocationem Nominis Iesu, etiam Mariae adiecto nomine, manet. - *26 iunii 1913* 364

S. CONGR. CONSISTORIALIS.

Tituli archiepiscopalis collatio 365

S. CONGR. CONCILII.

Monitum 365

S. CONGR. DE RELIGIOSIS.

Dubium circa manuscripta religiosorum. - *13 iulii 1913* 366

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE.

PAG.

I. *Decretum.* - Erigitur Praefectura Apostolica insulae Formosae. - *19 iulii 1912* . 366

II. *Decretum.* - Immutantur fines inter Vicariatus Apostolicos Fokiensem et Amoënsem. - *19 iulii 1913.* 367

III. *Decretum.* - Praefectura Apostolica Terrae Gulielmi in duas scinditur. - *25 iulii 1913* 368

IV. Nominatio episcopi 369

S. CONGR. RITUUM.

I. *Bituricen.* - De festo S. Sepulchri extra tempus paschale celebrato. - *15 febr. 1913* 370

II. *Ordinis Fratrum Minorum.* - De festo S. Mariae Angelorum de Portiuncula. - *26 februarii 1913* 371

S. ROMANA ROTA.

I. *Ce-li meridio-occidentalis.* - Nullitatis matrimonii (Wang-Sang). - *16 apriiis 1913* 372

II. *Ordinatio.* - De feriis autumnalibus. - *5 iulii 1913* 378

SIGNATURA APOSTOLICA

Colonien. - Nullitatis matrimonii (Hospelt-Bernardt) sive nullitatis sententiae rotalis. - *23 iulii 1913* 379

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. S. Congregazione dei Riti. *Congregazione Generale e Ordinaria* 382

II. Segreteria di Stato. *Nomine, onorificenze* 383

III. Necrologio 384

Annus V. - Vol. V. Die 12 Augusti 1913. Num. 13.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

LITTERAE APOSTOLICAE.

PIUM OPUS « A SUFFRAGIO SACERDOTALI » ERIGITUR IN ARCHISODALITATEM CUM FACULTATE UBIQUE AGGREGANDI.

PIUS PP. X.

Ad futuram rei memoriam. — Eximiae caritatis opus, iam inde a sex et viginti annis Neapoli erectum ac Franciscali Sodalitio commissum, quo sacerdotes morientibus collegis adsunt, et iis praesertim qui ex hoc saeculo migraverint, caelestem pacem adprecantur, Pontificiae benevolentiae testimoniis dignum profecto existimamus. Laeto enim accepimus animo frugiferum huiusmodi Institutum, iam nunc in multas dioeceses progressum, ingenti numero sodales complecti, qui omnes defunctis presbyteris sive die sexto Februarii quotannis ex praescripto parentant, sive etiam alia religionis opera pro eorum animis conficiunt. Quo factum est, ut Nos ipsi pium hoc opus, non secus ac rec. me. Leo XIII decessor Noster, peculiaribus gratiis prosecuti simus, illudque novo potioreque titulo cohonestandum esse libentes censeremus. Humiles igitur preces a dilecto filio huius Consociationis conditore ac moderatore Nobis porrectas propensa excipimus voluntate, et pium memoratum opus, quod « a Suffragio Sacerdotali » dicunt, atque in Neapolitana civitate canonice erectum exsistit, praesentium tenore, Apostolica auctoritate Nostra, in Archisodalitatem cum solitis privilegiis perpetuum in modum evehimus atque instituimus, certa spe freti illud maiora in Domino incrementa suscepturum. Huius autem Archisodalitatis sic erectae officialibus ac sodalibus praesentibus et futuris, ut ipsi alias quaslibet

sodalitates cognomines atque eiusdem instituti ubique terrarum exsistentes, servata tamen forma Constitutionis Clementis PP. VIII decessoris Nostri « Quaecumque a Sede Apostolica » aliisque Apostolicis ordinationibus desuper editis, aggregare, et cum illis omnes et singulas indulgentias, peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes ipsi Sodalitati ab Apostolica Sede concessas, vel ei, ita in Archisodalitatem nunc a Nobis erectae, in posterum concedendas, et quae aliis impertiri queant, communicare licite possint ac valeant, eadem auctoritate Nostra, praesentium tenore, concedimus ac largimur. Decernentes has Nostras Litteras semper firmas, validas, efficaces exsistere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, illisque ad quos spectat et in posterum spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos iudicari et definiri debere, atque irritum esse et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die x ianuarii MDCCCCXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

R. Card. Merry del Val,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

EPISTOLAE.

I.

AD MAIESTATEM SUAM GUILELMUM II, GERMANIAE IMPERATOREM, BORUSSIAE REGEM, OB VIGESIMUM QUINTUM REGNI EIUS ANNIVERSARIUM.

Sire,

L'échéance jubilaire de vingt-cinq années de règne glorieux est une occasion très propice d'offrir à Votre Majesté des félicitations et des vœux. Les Souverains et les Gouvernements de tous les pays tiennent à honneur de prendre part au concert unanime d'hommages que la piété filiale et l'admiration respectueuse de Vos peuples s'apprêtent à faire retentir en solennelles acclamations.

Ce Nous est une joie à Nous-même de Vous adresser par ce message, au milieu de l'allégresse universelle, Nos souhaits très ardents de longue vie, de gloire et de succès.

Nous prions le Seigneur, principe de toute puissance et de toute souveraineté, d'accorder santé et bonheur à Votre Majesté, paix et prospérité au vaste Empire qui Vous est redevable de tant de bienfaits.

En cette heureuse circonstance, il Nous est aussi agréable d'exprimer Notre vive gratitude à Votre Majesté désireuse d'assurer la félicité de ses sujets catholiques, dont le dévouement très fidèle Lui est connu. Nous demandons en retour à Dieu que le spectacle émouvant de la tendresse de Vos peuples renouvelle la vigueur et la force de votre cœur, afin que Vous portiez très longtemps encore le poids du sceptre et de la couronne pour le plus grand bien de la nation Allemande.

En implorant la faveur céleste pour la conservation de Votre Auguste Personne, Nous associons à Notre prière et à Nos vœux Sa Majesté l'Impératrice et tous les membres de la Famille Impériale.

Du Vatican, le 5 juin 1913.

PIUS PP. X.

II.

AD R. P. IOSEPHUM HISS, MODERATOREM SOCIETATIS MARIANAE, QUINQUAGESIMO RECURRENTE ANNIVERSARIO EX QUO RELIGIOSA VOTA IPSE NUNCUPAVIT.

Dilecte Fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Vertitur tibi annus a nuncupatis religiosis votis quinquagesimus eumdemque laetitiae sanctae causam non tibi tantum afferre scimus sed et universis sodalibus Instituti quod moderaris. Argumento id quidem est, dilecte Fili, eximiam eosdem habere virtutis tuae opinionem: idque Nos gratulamur tibi ex animo Nobisque gaudemus. Faxit Deus ut te duce, te magistro tam diu sodales tui utantur, ut sollertia prudentiaque tua florere, Marianum istud Institutum sine ulla temporis intermissione pergat. Id Nos avemus tibique tuisque a Deo contendimus, idque apostolica conciliet benedictio, quam, caelestium auspicem adiumentorum, tibi, dilecte Fili, atque illis omnibus peramanter in Domino impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXV iunii MCMXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

PIUS PP. X.

III.

AD R. P. D. CAELESTINUM ENDRICI, EPISCOPUM TRIDENTINUM, GRATULANDI CAUSA.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Quod Nobis proxime per litteras renuntiasti, in tua dioecesi ob saecularem memoriam Edicti Constantiniani, quo primum Ecclesiae licuit pace et libertate publice frui, sollemnes ac celebres caerimonias esse habitas, plurimosque ad sacram Synaxim accessisse, ut a Iesu Deo et plenam libertatis copiam Ecclesiae matri et incolumitatem Nobis precarentur, fuit sane periucundum; ac libenter agnovimus tuorum maximeque tuam in Nos pietatem et fidem. Quare gratias tibi, venerabilis Frater, et clero populoque tuo agimus ex animo; simul autem, quod tribuistis Nobis officium remunerantes, apostolicam benedictionem, auspicem divinorum munerum, amantissime vobis impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die III mensis iulii MCMXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

PIUS PP. X.

SUPREMA S. CONGREGATIO S. OFFICII

(SECTIO DE INDULGENTIIS).

DECRETUM

INDULGENTIA IAM CONCESSA FIDELIBUS SE INVICEM SALUTANTIBUS PER INVOCATIONEM NOMINIS IESU, ETIAM MARIAE ADIECTO NOMINE, MANET.

Sunt quos amor pius erga Beatissimam inter virgines sic delectat, ut Iesum nunquam commemorare queant, nisi glorioso comitante nomine Matris suae, corredemptricis nostrae, beatae Mariae. Laudabilis haec consuetudo ad illam extenditur invocationem, seu christianam salutationem, circa quam Decretum supremae H. S. Congregationis, die 27 martii 1913, datum est. Equidem, pluribus in locis salutantur christicolae his verbis: *Laudetur Iesus et Maria - Hodie et semper.* Ne pereant forte, quae pro

sola datae sunt Iesu nominis invocatione Indulgentiae, istiusmodi in adiunctis, apud Ssm̃um D. N. D. Pium div. prov. Pp. X, die 26 mensis iunii 1913, in audientia R. P. D. Adsessori S. Officii impertita, supplicatum est, ut benigne concedere dignaretur, invicem salutantes sub invocatione et laude ss. nominum Iesu et Mariae easdem lucrifacere indulgentias, quas ss. nomen Iesu tantum laudantes. Sanctitas vero sua, has preces perlibenter suscipiens, et gratiam extensionis concessit, et praesens Decretum expediri iussit. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

M. Card. Rampolla.

L. ✠ S.

† D. Archiep. Seleucien., *Ads. S. O.*

SACRA CONGREGATIO CONSISTORIALIS

TITULI ARCHIEPISCOPALIS COLLATIO.

Ssm̃us Dominus noster Pius PP. X, decreto sacrae Congregationis Consistorialis diei 1 augusti 1913, archiepiscopalem titulum Antiochiae de Pisidia, retentis tamen Nanceiensi sede eiusque ac ecclesiae Tullensis titulo, Rm̃o D. Carolo Francisco Turinaz, amplioris honoris causa, personaliter contulit et addidit.

SACRA CONGREGATIO CONCILII

MONITUM.

S. Congregatio Concilii notum facit presbyteros Idolandum Sarzana et Hostilium Garbini e dioecesi Viterbiensi non habere facultatem colligendi eleemosynas pro Missis celebrandis.

SACRA CONGREGATIO DE RELIGIOSIS

DUBIUM CIRCA MANUSCRIPTA RELIGIOSORUM.

Sacra Congregatio de Religiosis, in plenario coetu ad Vaticanum habito die 2 iunii 1911, nonnulla dubia de Religiosorum manuscriptis perpendit et resolvit, de quibus videre est in hoc Commentario (pag. 270 eiusdem anni).

Nunc autem rursum ab Ea quaesitum est:

« An Religiosi tum votorum solemnium, tum votorum simplicium, « qui aliquod manuscriptum durantibus votis exaraverunt, eiusdem « dominium habeant, ita ut illud donare aut quocumque titulo alienare « valeant ».

Et Emi PP. Cardinales huius sacrae Congregationis, in plenario coetu ad Vaticanum habito die 11 iulii 1913, responderunt: « Negative ».

Quam Emorum Patrum responsionem Ssmus Dñus noster Pius Papa X, referente infrascripto S. Congregationis Secretario, ratam habuit et confirmavit die 13 iulii 1913.

O. Card. Cagiano De Azevedo, *Pro-Praefectus.*

L. ✠ S.

† Donatus Archiep. Ephesinus, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

I.

DECRETUM.

ERIGITUR PRAEFECTURA APOSTOLICA INSULAE FORMOSAE.

Quo feliciter percepta in insula Formosa curis Fratrum Praedicatorum incrementa Fidei augeantur in posterum, preces nuper porrectae sunt ut insula illa, non multo ante in ditionem Imperii Iaponici redacta, divideretur a Vicariatu Apostolico de Amoy, et in separatam Missionem

erigeretur. Cum itaque hoc super negotio, examen instituissent Emi ac Rmi Patres sacro Consilio Fidei Propagandae praepositi in plenario coetu habito die 7 vertentis mensis, omnibus mature perpensis, a Vicariatu Apostolico de Amoy partem illam distrahendam censuerunt quae constat insula Formosa aliisque eidem adiacentibus insulis, modo Iaponicae dominationi subiectis: ex ea autem efformandam esse Praefecturam Apostolicam *Insulae Formosae* nomine distinguendam, cuius spiritualem administrationem adhuc in posterum retineant Fratres Praedicatores Provinciae Ssmi Rosarii insularum Philippinarum.

Hanc vero Emorum Patrum sententiam per infrascriptum sacrae huius Congregationis Secretarium Ssmo D. N. Pio PP. X relatam in audientia diei 14 eiusdem mensis, Sanctitas Sua ratam in omnibus habuit et confirmavit, atque praesens in re Decretum expediri iussit.

Datum Romae ex aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide, die 19 iulii 1913.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus.*

L. ✠ S.

C. Laurenti, *Secretarius.*

II.

DECRETUM.

IMMUTANTUR FINES INTER VICARIATUS APOSTOLICOS FOKIENSEM ET AMOËNSEM.

Ampliori christiani nominis propagationi animum intendentes solertissimi Praesules Vicariatuum Apostolicorum de Fo-kien et de Amoy in Sinensi provincia Fukien exsistentium, unanimiter a S. Sede petierunt ut aptior induceretur finium inter utrumque Vicariatum divisio. Quod negotium cum Emi ac Rmi Patres S. huius Congregationis rite considerassent in plenario conventu habito die 7 vertentis iulii, statuendum censuerunt a Vicariatu Apostolico Fokiensi seiungendas esse praefecturas civiles *Lun-yen-chou, Yung-chun-chou, Hsing-hua-fu* una cum insula *Nan-jih* et parvas alias si quae sunt ad praefecturam *Hsing-hua-fu* attinentes: dictas vero regiones adiungendas esse finitimo Vicariatui Amoënsi, a quo per Decretum huius item diei seiungitur insula Formosa una cum aliis proximis minoribus insulis quae modo Iaponicae dominationi subsunt.

Hanc vero Emorum Patrum sententiam Ssmus D. N. Pius PP. X in audientia die 14 eiusdem mensis infrascripto S. huius Congregationis Secretario concessa ratam in omnibus habuit et confirmavit, atque praesens in re Decretum confici mandavit.

Datum Romae ex aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide, die 19 iulii 1913.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus.*

L. ✠ S.

C. Laurenti, *Secretarius.*

III.

DECRETUM.

PRAEFECTURA APOSTOLICA TERRAE GULIELMI IN DUAS SCINDITUR.

Gulielmi Terra, in septentrio-orientali Novae Guineae insulae plaga, in Apostolicam Praefecturam erecta, Patribus e Societate Verbi Divini iam ab anno 1896 concredita fuerat, qui S. Evangelii praeconium populis illius regionis, vel infidelitate obcoecatis, vel etiam haeretica labe iam infectis, strenue praedicarent. Quo vero uberiores ad Dei gloriam animorumque salutem spirituales fructus colligi possent, R. P. D. Everardus Limbrock, Praefectus Apostolicus, S. huic Congregationi christiano nomini Propagando praepositae humillimas iterato preces obtulit, petens ut ex eadem Apostolica Praefectura pars quaedam distraheretur, et altera sic Missio seu Praefectura efformaretur, aliis quidem evangelicis operariis tradenda. Cum autem Patres e Societate Ss. Cordium vulgo, *de Picpus* nuncupati, parati essent ad huiusmodi missionem suscipiendam riteque excolendam, cum utriusque religiosae Societatis praesulibus de hac re agere visum est. Eorumque itaque habito mutuo consensu, votoque excepto revmi Praefecti Apostolici, eminentissimi ac reverendissimi Patres huius S. Congregationis a christiano nomine Propagando in generalibus comitiis die 7 vertentis mensis iulii habitis, gravi hoc negotio rite in examen adsumpto, rebusque omnibus mature perpensis, haec decernenda statuerunt:

Ex Apostolica Praefectura Terra Gulielmi nuncupata eam partem esse distrahendam, quae a limite occidentali eiusdem Praefecturae ad gradum 142,22 longitudinis (Greenwich) orientem versus sese extendit

et praecise ad stationem vulgo *de Eitape* dictam; eamque partem in novam erigendam esse Apostolicam Praefecturam « Terra Gulielmi occidentalis » nuncupandam, dum altera pars « Terra Gulielmi orientalis » exinde vocabitur; ipsamque denique novam Praefecturam Patribus e Societate Ss. Cordium vulgo *de Picpus* esse concredendam. Quam eminentissimorum Patrum sententiam, in audientia die 14 labentis iulii Ssmo D. N. Pio div. prov. PP. X ab infrascripto S. huius Congregationis Secretario relatam, Sanctitas Sua in omnibus benigne adprobare ratamque habere dignata est, ac praesens ad hoc Decretum edi iussit.

Datum Romae, ex aedibus S. Congregationis de Propaganda Fide, die 25 iulii, anno Domini 1913.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus.*

L. ✠ S.

C. Laurenti, *Secretarius.*

IV.

NOMINATIO EPISCOPI.

Brevi apostolico nominatus est:

16 iulii 1913. — *Coadiutor cum iure futurae successionis Vicarii Apostolici Cameronensis et episcopus titularis Coptitensis,* Rev. D. Franciscus Hennemann, societatis Missionum.

S. CONGREGATIO RITUUM

I.

BITURICEN.

DE FESTO S. SEPULCHRI EXTRA TEMPUS PASCHALE CELEBRATO.

R. D. Aristides Bédu, curatus decanus Novi sancti Sepulchri in dioecesi Bituricensi, a sacra Rituum Congregatione, per rescriptum diei 1 iulii anno 1910 editum, obtinuit pro die 15 iulii quotannis recitandum in sua ecclesia Officium de sancto Sepulcro D. N. I. C., uti idem Officium ponitur in Breviario Romano-Seraphico sub Dominica II post Pascha; nunc vero ipse Orator enixe iterum instat, ut obtentum Officium, quod in Breviario Romano-Seraphico uni tantum tempori Paschali convenit, ita rite aptetur, ut extra tempus Paschale congrue valeat recitari.

Sacra porro Rituum Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, audito Commissionis liturgicae suffragio, ita precibus respondendum censuit: « Sumantur ad Matutinum festi sancti Sepulchri omnes anti- « phonae ex eodem Communi Dedicationis Ecclesiae unde et Psalmi « iam accipiuntur; Lectio autem IX sumatur ex aliis Appendicibus, ut « infra; quod vero spectat cantum, sumatur cantus pro Fratribus Mino- « ribus approbatus, et in additis Missae respondentis partibus serventur « Decreta quae approbationem et editionem cantus Gregoriani mode- « rantur ».

Lectio IX.

Petrus igitur videns resurrectionem, quam Dei Filius praenuntiaverat, impletam; qui sollicitus venerat, securus abscessit. Maria tamen, resurrectionis ignara, non cessavit lacrimas fundere, nesciens hanc esse Dominici corporis gloriam, quam putabat injuriam. Cujus inanes moerores Angelus magis prohibet, quam consolatur, ut Evangelista testatur: Mulier, inquit, quid ploras? Si spiritali prudentia intentionem divini sermonis intelligas, lacrimarum causam non tamquam ignarus interrogat, sed importunos fletus dolentis abjurgat. Maria, inquit, quid ploras?

quum vacuo monumento, non damno funeris sed merito resurgentis, Jesu Christi corpus virtus sibi, non facinus vindicasset? Culpat eodem tempore a Maria lacrimas fundi quo debuit gloriari.

Atque ita rescripsit et servari mandavit. Die 15 februarii 1913.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Ep. Charyst., *Secretarius.*

II.

ORDINIS FRATRUM MINORUM.

DE FESTO S. MARIAE ANGELORUM DE PORTIUNCULA.

Hodiernus Pater Minister provinciae sanctae Mariae Angelorum a Principatu, Ordinis Fratrum Minorum, praepositus, Ssmum Dominum nostrum Pium Papam X supplicibus votis rogavit, ut Festum Titulare ipsius provinciae, ritu duplici primae classis cum Octava iuxta peculiares Rubricas Breviarii Romano-Seraphici n. 16 et 47 peragendum, a Fratribus ipsiusmet Provinciae in posterum celebrari valeat sub titulo *Dedicatio S. Mariae Angelorum de Portiuncula*, die propria, nempe 2 augusti, cum Officio ac Missa approbatis pro locis Mexicanis; retentis tamen Lectionibus primi et secundi Nocturni e Breviario Romano-Seraphico et assumptis Lectionibus tertii Nocturni ex Officio beatae Mariae Virginis de Misericordia, Clero Savonensi concessis: ita ut Officium de Communi Dedicationis Ecclesiae, iuxta praedictas Rubricas peculiares n. 139 omittatur.

Sanctitas porro Sua, referente infrascripto Cardinali sacrae Rituum Congregationi Praefecto, attento commendationis officio Revmi Patris Procuratoris generalis enuntiati Ordinis, benigne annuere dignata est pro gratia in omnibus iuxta preces: servatis Rubricis. Contrariis non obstantibus quibuscumque.

Die 26 februarii 1913.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Ep. Charyst., *Secretarius.*

SACRA ROMANA ROTA

I.

CE-LI MERIDIO-OCCIDENTALIS.

NULLITATIS MATRIMONII (WANG-SANG).

Pio PP. X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis Suae anno decimo, die 16 aprilis 1913, RR. PP. DD. Franciscus Heiner, Ponens, *Ioannes Prior et Aloisius Sincero, Auditores de turno, in causa* Ce-li meridio-occidentalis - Nullitatis matrimonii, *instante pro appellatione Defensore Vinculi vicariatus apostolici Ce-li meridio-occidentalis, inter* Ioannem Baptistam Wang, *repraesentatum per legitimum procuratorem Antonium Cagiano de Azevedo, advocatum, et* Anastasiam Sang, *interveniente et disceptante in causa Defensore Vinculi, sequentem definitivam tulerunt sententiam.*

Ioannes Baptista Wang, viduus Sinensis, iam ab adolescentia in religionem catholicam receptus et agricola opulentus in pago Kia-Tsonen vicariatus apostolici Ce-li Meridio-Occidentalis, anno 1906 consilium iniit rursus uxorem ducendi in matrimonium. Tunc Paulus, ex priore uxore filius, patri proposuit quamdam viduam, in civitate Tchai-Tsum habitantem, integris exornatam moribus et venusto adspectu praeditam. Pater porro, quamvis hanc mulierem, nomine Lu Caeciliam, numquam vidisset, statim annuit et iuxta mores Sinenses, suadente filio Paulo, amico suo Ioanni Yu commisit munus suo nomine cum vidua Lu Caecilia de ineundo matrimonio tractandi. Caecilia vero exquirenti Ioanni Yu respondit se nolle novas nuptias inire, at ei adduxit aliam viduam, quamdam Anastasiam Sang, ut cum ea de ineundo matrimonio cum Ioanne Wang tractaret. Mediator deinde, quin prius animum mandantis exquisiverit, interrogat hanc viduam an nubere velit Ioanni Wang, eamque, comitante Caecilia, illico adducit in orphanotrophium pagi Paitang prope pagum in quo habitat Ioannes Wang. Mediator de facta substitutione mulieris certiorem reddit Paulum, sed nec ipse nec Paulus eam cum Ioanne Wang communicat. Idem vero mediator vocat mandantem ad invisendam mulierem adductam. Ioannes tamen, negotiis impeditus, non venit, sed misit solummodo novercam suam, quae, utpote senex (72 annorum) et parvi iudicii, Ioanni relationem bonam retulit. Anastasia ipsa,

quae ante matrimonii celebrationem per tres vel quatuor dies in orphanotrophio morata est, pluries petiit ut futurum maritum antea videre posset, sed frustra. Die statuto Ioannes primus in ecclesiam venit, et sacerdos, sacris indutus vestibus, ad altare accessit. Tandem mulier adducitur. De consensu interrogata respondit: « Quomodo nunc possum « respondere: nolo? Volo! ».

Sacris expletis ritibus, quum ex ecclesia egrediebantur, vir prima vice mulierem inspexit, ac advertens eam esse indecoram et senem usque ad canitiem, magna ira exarsit. Substitutione mulieris detecta, firmiter protestatus est, se nullatenus Anastasiam uti uxorem suam agnoscere posse. Res denique eo producta est ab amicis, ut mulierem in domum receperit, at non ut uxorem, sed tamquam ancillam. Ob frequentes contumelias ac percussiones ex parte viri, pluries de domo evasit uxor, tamen toties reversa est. Tandem die festo Epiphaniae, anno 1907, denuo evasit mulier, quin redierit.

Quamobrem Ioannes, qui in matrimonio valide coniunctum cum Anastasia numquam se censuit, utpote dolo deceptus in ipsa Sacramenti substantia, tribunal ecclesiasticum adiit, petens ut matrimonium nullum declararetur ob errorem substantialem personae. Die 27 septembris 1910 prodiit sententia, qua matrimonium Wang-Sang declaratum est nullum « saltem propter errorem substantialem personae ». Defensor porro vinculi appellationem instituit ad S. C. de Sacramentis. Causa deinde commissa est H. S. O. a quo decidenda est sub formula: *An constet in casu de nullitate matrimonii.*

Praemittendum est, matrimonium in casu impugnari posse non solum ex capite erroris substantialis personae, sed etiam ex capite defectus consensus mulieris. Uti enim ex actis et probatis constat, mulier illis diebus quibus ante nuptias in orphanotrophio morata est, institit ut sibi liceret futurum maritum saltem videre. Mane dein nuptiarum pertinaciter denuo institit, imo ecclesiam ingredi recusavit nisi antea vir sibi ostensus fuisset. At Paulus et mediator ei studiose dissuaserunt, et tandem eam, sub praetextu quod sacerdos nimis iamdiu exspectaret, ad ingressum compulerunt. Ita mulier perturbata ad altare accedit, et antequam eventus bene percipere valeat, sacerdoti ipsam immediate de consensu interroganti verbis illis respondit: « Quomodo nunc possum « respondere: nolo? Volo! ». Quare non immerito iudex primae instantiae ait: « Quoad consensum mulieris Sang attendendum est 1) illam « constanter et usque ad ultimum momentum et coram omnibus per- « sonis affirmavisse suam voluntatem videndi suum maritum futurum, « dicendo se nolle nubere, nisi prius viderit eum. Attendendum est

« 2) quod ii qui eam impedierunt ne eum videret, sunt iidem qui con-
« ticuerunt de mutatione coram Ioanne Baptista. Ex verbis mulieris
« respondentis sacerdoti interroganti, consensus eius nedum appareat
« liber, quin potius apparet indignatio et repugnantia mulieris in angu-
« stia positae et nescientis quo se verteret. Non constat ergo de con-
« sensu mulieris Sang ». Aliud tamen est: non constare de consensu, et aliud: constare de non consensu. Quum vero caput accusationis ex defectu consensus mulieris fundamentum nimis tenue habeat, RR. PP. censuerunt defectum consensus mulieris in causa praesentatum omittendum esse, praesertim cum in casu ob errorem substantialem personae de matrimonii nullitate iam satis constet.

Et sane, *in iure* notissimum est, errorem substantialem de ipsa persona ex lege naturali esse impedimentum dirimens matrimonii. « Certum « est apud omnes, docet Sanchez, lib. VII, disp. 18, errorem personae « antecedentem, id est qui causa est ut matrimonium ineatur, alias non « ineundum, dirimere ipsum ... Caeterum, quantumvis fatuus et crassus « sit error, credo eum satis esse ad dirimendum matrimonium, quando « circa personam contingit ». Coscius autem, *De sep. thori*, lib. I, cap. 2, n. 2, ait: « Error personae est quando hic putatur Vigilius et est Plato ... « Dirimit procul dubio matrimonium error personae, velut si mulier « cogitans et intendens contrahere cum primogenito, contrahat cum alio; « aut si quis putans illud contrahere cum Bertha, contrahat cum Seja, « non tantum de iure positivo, verum etiam de iure naturae, quia per-
« sona est primarium et substantiale obiectum matrimonii ». Wernz vero, *Ius Decret.*, tom. IV, par. 2, cap. L, n. 225, optime docet: « Error sub-
« stantialis de persona, sive antecedens sive concomitans, vincibilis sive « invincibilis, ex dolo vel sine fraude ortus, inculpabilis vel culpabilis, « sive ob defectum errantis sive alterius non errantis, ex iure naturae, « non ex mera constitutione Ecclesiae, constituit impedimentum dirimens « matrimonii. Nam ad valorem matrimonii essentialiter requiritur mutuus « consensus maritalis duarum personarum in individuo sufficienter deter-
« minatarum, sed per errorem substantialem de persona alterius sponsi « in errante sponso omnino impeditur mutuus consensus maritalis, quo-
« niam consensus errantis sponsi fertur in tertiam personam ab altera « parte contrahente omnino diversam. Ergo ex iure naturae per huius-
« modi errorem valor matrimonii omnino impeditur ». Card. Gasparri denique, *De Matrim.*, II, n. 889, ita explicat errorem substantialem de persona: « Error facti circa personam verificatur, quando quis vult « contrahere cum persona certa et determinata, e. g. Maria, qualem falso « putat esse hanc praesentem, cum qua contrahit ».

In facto autem dubitari nequit, quia in casu Ioannes Wang, qui cum Lu Caecilia matrimonium inire volebat, praesentem Anastasiam Sang falso putaverit esse illam Lu Caeciliam.

Ioanni Wang novas nuptias inire volenti proposuit Paulus filius viduam quamdam, Lu Caeciliam, ex pago Tchai-Tsum, quam cognoscebat Paulus tamquam foeminam adspectu decoro, moribus integris, bona indole, capacitate familiae regendae ornatam. Quibus auditis, pater declaravit se Lu Caeciliam ducere velle. Cuius facti testis est filius, Paulus Wang, qui interrogatus « Antequam matrimonium contraheret pater « tuus, monuistine illum de quali persona? », respondit: « Interrogavi « eum, an velit matrimonium contrahere cum vidua Lu Caecilia ex pago « Tchai-Tsum, et ille mihi respondit quod velit... Monui illum de bona « indole capacitateque gubernandae familiae et de forma illius, quia « faciebam commercium prope pagum Tchai-Tsum et bene cognoscebam « illam viduam ». Interrogatus « Pater tuus haec audiendo voluitne « nubere cum illa persona? », respondit: « Voluit ».

Haec confirmat pater, Ioannes Wang. Interrogatus enim « Qualem « volebas ducere? », respondit: « Volebam ducere viduam ex pago « Tchai-Tsum ». Iterum interrogatus « Qualis et cuius aetatis mulierem « volebas ducere? », respondit: « Dixerunt mihi, quod habeat 37 annos ». Interrogationi denique « Tempore quo matrimonii benedictio fiebat, qua- « lem putabas mulierem? », dedit responsionem: « Putabam illam esse « viduam ex pago Tchai-Tsum ».

Ioannes Yu, amicus Ioannis Wang, munus ab illo accepit eundi in pagum Tchai-Tsum ad petendum consensum Lu Caeciliae in matrimonium. Ita deponit hic testis: « Fui mediator istius matrimonii... Inten- « debat invitare et adducere viduam Lu Caeciliam, ut nubat Ioanni « Baptistae Wang ».

Ex depositionibus igitur testium Pauli Wang et Ioannis Yu, quae ab actore confirmantur, patet Ioannem Wang statuisse matrimonium contrahere cum determinata persona, Lu Caecilia nomine, ex pago Tchai-Tsum, 37 annorum, certis qualitatibus ornata, quibus coniux omnino desiderabilis apparebat. In illam consensit, mandatumque dedit amico petendi huius mulieris consensum in matrimonium. Definitive recusante muliere Lu Caecilia, mandatum cessavit. Mandatum enim datum non fuit alternativum, sed exclusivum, ut ex ore testium discimus. Interrogatus Ioannes Yu « Quia ipsa noluit, cur non statim rediisti? », respondit: « Quia ipsa vidua Lu indicavit mihi aliam viduam quam nesciebam ». Nullum verbum de mandato generali quaerendi uxorem pro mandante, vel cum alia muliere negotium pertractandi, si persona determinata

recusasset. Potuit quidem mediator aliam quaerere mulierem in uxorem Ioannis Wang, sed consensus istius in priorem vi mandati in alteram transferri non potuit. Oportebat Ioannem Yu monere amicum suum de substitutione personae, ut novo actu voluntatis in illam consentiret. Nemo tamen Ioannem Wang de substitutione facta monuit, et sponsus ad ecclesiam porrexit putans, se cum Lu Caecilia matrimonium contracturum, uti fidem faciunt fere omnes testes, nemine contradicente.

Testantur in primis Paulus Wang et Ioannes Yu, se eum non monuisse de substitutione facta. Anastasia Sang dein affirmat se virum non vidisse ante nuptiarum celebrationem, id quod alii testes confirmant, Lu Caecilia scilicet, Maria Yen, Ioannes Yu; et sacerdos missionarius, Petrus Tcheng, qui matrimonii celebrationi adstitit, deponit: « Statim ac pervenerunt ad pagum Paitang scivi quod facta fuit sub- « stitutio personae. Tunc monui Yu Ioannem, ut quaerat Ioannem Bapti- « stam Wang ad videndam illam mulierem ... Wang moram fecit usque « ad diem matrimonii ». Noverca tandem a viro missa ad invisendam futuram sponsam testatur, se nescivisse ante matrimonium de substitutione facta.

Ex dictis ergo patet, actorem in celebratione matrimonii renovasse consensum prius expressum vi mandati in determinatam personam Lu Caeciliae, qui proinde consensus nullius valoris erat respectu mulieris Anastasiae Sang, cum qua ritum externum explevit.

Mutationem seu substitutionem personae, nesciente sponso, factam esse, confirmatur insuper modo agendi Ioannis Wang immediate post ritum matrimonialem expletum. Sponsa ita loquitur: « Post benedictio- « nem, exeundo extra ecclesiam Wang I. B. aspexit me torvis oculis. « Audivi alios dicentes quod non vult me habere quia provecta sum « aetate. Tunc ego volebam reverti in familiam cum propinqua mea. « Sed illa cum aliis exhortati sunt me ut maneam, dicentes quod post « aliquos dies melius me tractabit ». Paulus Wang porro haec deponit de ritibus civilibus qui celebrationem matrimonii secuti sunt: « Pater « meus non fuit praesens in atrio in quo faciebant ritus civiles, sed ex « industria, prae tristitia, recesserat in alio atrio, neque manducavit, « neque cum uno homine dixit verbum, etiam exquisitus ». Praeterea idem ad interrogationem iudicis « Suntne qui exhortati sunt patrem « tuum ut eam acciperet ut uxorem? », respondit: « Multi fuerunt. Sed « pater meus numquam voluit audire et talia loquentes tamquam ini- « micos habuit longo tempore. Etiam amita mea exhortata est illum. « At ille per unum annum non locutus est cum illa ». Similiter deponunt etiam alii testes. Quae omnia sane demonstrant, consensum matrimo-

nialem datum fuisse a sponso in suppositione, quod ad altare praesens fuit Lu Caecilia, ornata illis dotibus a filio Paulo descriptis, dum revera praesens fuit alia mulier, Anastasia scilicet Sang. Summae itaque negligentiae arguendus est Ioannes Wang in re tanti momenti, et error ipsius fatuus fuit et crassus et culpabilis, sed hoc non impedit, iuxta verba superius relata Sanchesii et Wernz, quominus iure naturae ex errore substantiali personae nullus et irritus sit consensus praestitus.

Neque dici potest, matrimonium initio invalidum decursu temporis sanatum fuisse per diuturnam cohabitationem et copulam maritalem. Etenim neque pacifica cohabitatio neque copula cum affectu maritali locum habuit. Ad rem testatur Lu Caecilia: « Post ritus civiles exhor- « tata sum illam ut intret in cubiculum mariti. Hoc fecit et noctem « transegit. Sed omnino mane vocavit me dicendo, quod volebat omnino « discedere, quia vir dedignatus est illam ». Porro Anna Soung deponit: « Haec verba ipsius viduae audivi: ipsa dixit quod Wang Ioannes Baptista « monuit illam: " Tu non debes violare me, nec ego violabo te „ ». Maria Wang deponit: « Audivi viduam Sang mihi dicentem: " Ego displiceo « ei et ille mihi displicet „ ». Sacerdos Petrus Tcheng autem ait: « Mulier « Sang post aliquos dies ipsa mihi dixit expressis verbis, dum fugeret ...: « " Nunc sum in talibus circumstantiis, ut non possim manere in familia « eius; ipse non accipit me in cubiculum: dixit mihi: indigna es me „ ». Missionarius denique Jaladieu ait: « Je lui (Anastasiae) ai demandé: « " Pourquoi es-tu restée longtemps dehors? „. Elle m'a répondu qu'elle « avait peur d'être tuée par J. B. Wang ». Vir ipse omnino negat copulam unquam locum habuisse, et praesumptio veritatis suae assertionis habetur in vehementi et continua repugnantia quam erga mulierem monstravit, de qua concordes sunt testes, non exclusa ipsa vidua Sang.

Neque obstat quod mulier contra depositionem iuratam mariti testata est, semel copulam locum habuisse. De hac depositione mulieris ita loquitur sacerdos supra citatus: « Ante quatuor dies vidi Lu Caeciliam « et dixi illi: " Quomodo antea audivi quod non habuerunt rem coniu- « galem, et nunc vidua Sang dicit quod semel habuerunt „. Vidua Lu Cae- « cilia respondit mihi: " Forsan alii suaserunt ei ut ita dicat, ut accipiat « aliquam pecuniam „ ». Sententia autem appellata ait: « De consumma- « tione matrimonii, ex depositionibus testium impossibile videtur Ioan- « nem Baptistam consummasse matrimonium cum muliere Sang, etiam « materialiter (scil. ad libidinem satisfaciendam, quo in casu de conva- « lidatione matrimonii sermo esse non potest), a fortiori affectu maritali. « Verba mulieris Sang affirmantis semel peractum fuisse actum coniu- « galem, non concordant cum circumstantiis etiam ab ipsa relatis. Prae-

« sumitur eam sic locutam fuisse, tantummodo occasione iudicii, cum « spe subsidii pecuniarii sic facilius obtinendi ».

Quibus omnibus tum in iure quum in facto consideratis ac sedulo perpensis, Christi Nomine invocato, Nos infrascripti Auditores, pro Tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, ad propositum dubium respondemus: *Affirmative,* seu *constare de matrimonii nullitate in casu.*

Ita pronuntiamus et definitive sententiamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium, ad quos spectat ut exsecutioni mandent hanc nostram definitivam sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normam sacrorum canonum, et praesertim cap. 3, sess. XXV, *De Reform.,* Concilii Tridentini, iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae, die 16 aprilis 1913.

Franciscus Heiner, *Ponens.*
Ioannes Prior.
Aloisius Sincero.

T. Tani, *Notarius.*

II.

ORDINATIO.

DE FERIIS AUTUMNALIBUS.

Ssmus D. N. Pius Pp. X, fel. reg., cum notitiam habuerit, ex relatione infrascripti Decani, iam fuisse experientia comprobatum, iudiciales processus melius explicari et expediri, si feriae, dictae autumnales, aliquantisper anticipentur, idque esse in votis RR. DD. Auditorum, iussit ac decrevit, ferias autumnales decurrere a die 24 augusti ad diem 14 octobris, et hoc a currenti anno observari mandavit.

Die 5 iulii 1913.

M. Lega, *Decanus.*

SIGNATURA APOSTOLICA

COLONIEN.

NULLITATIS MATRIMONII (HOSPELT-BERNARDT)

SIVE NULLITATIS SENTENTIAE ROTALIS.

Inter illm̃um dominum Antonium Hospelt, *actorem, repraesentatum per legitimum procuratorem Christophorum Astorri, advocatum; et dominam* Aloisiam Bernardt *conventam, quae citata non comparuit; interveniente et disceptante in causa Vinculi Defensore ex officio.*

Antonius Hospelt catholicus, in Germaniae perillustri urbe Coloniae ortus ex divite familia, die 26 octobris 1882, ineunte 20 aetatis suae anno, militiae adscitus, servitium armorum Argentorati explere coepit. Ibi malo suo fato, in laqueum cuiusdam foeminae, Ludovicae Bernardt, ex evangelica secta, incidit, quae omnia amatoriae artis blandimenta apprime callens, ita incautum adolescentem suo affectu incendit, ut sibi eam desponsaturam promiserit, facta etiam alia pollicitatione ingentis summae pecuniae eidem tradendae. Statim ac Antonii parentes initae cum ista foemina eius consuetudinis nuntium acceperunt, summopere adnixi sunt ut filium suum a foeda hac consuetudine removerent; quin etiam pater, quo vehementius natum ab insano proposito deterreret, exheredationis poenam ei comminatus est. Lex enim imperii Germanici, huiusmodi in casibus, edicit iuxta par. 2333 *Codicis civilis:* « Il discen- « dente può essere privato della porzione legittima, se, contro la volontà « di quello della cui eredità si tratta, conduce vita riprovevole ed immo- « rale ». Haec comminatio patris adversus filium Antonium desideratum sortita non est exitum; immo vero profuit callidissimae foeminae ut viam excogitaret qua periculum exheredationis prorsus averteretur.

Itaque, militari servitio absoluto, Antonius, qui tenacius usque Ludovicae adhaerebat, postquam aliquot diebus apud suos parentes diversatus fuisset, revertitur ad illam; et ambo prius Lausannam, postea Basileam in Helvetia sese contulerunt; in qua postrema civitate Antonius, suadentibus tum quodam mulieris propinquo, nomine Honauer, tum alio mulieris amico nomine Sübinger, consilium coepit proficiscendi Londinum, ubi ipse, iam a die 26 octobris aetate maior effectus, absque

ullo obice, impugnatum cum Ludovica matrimonium celebrare tandem posset. Haec nuptiarum conciliatio videtur inventa et disposita callidae mulieris ingenio. Et revera ambo, nulla amplius interiecta mora, Londinum profecti sunt. Ad quam urbem cum pervenissent die 2 novembris eiusdem anni 1903, opera cuiusdam Tunk ab amicis Ludovicae antea edocti, diemque adventus Antonii et Ludovicae in urbem ementiti, inconsultus iuvenis voti sui compos factus est; quippe qui die 4 eiusdem mensis novembris matrimonium coram officiali civili cum Ludovica contraxit.

Peractis nuptiis, coniuges in urbem Karlsruhe incessanter perrexerunt. Ibi maritalis vitam contubernii usque ad insequentis anni 1904 aestatem, etsi non omnino, uti asseritur, tranquillam, utcumque duxerunt. Verum quies et concordia isti contubernio diu non arrisere; nam iurgia et querelae inter coniuges exortae usque adeo processerunt, ut maritalis consuetudinis vita fere impossibilis evaserit. Si huius eventus originem rimari placeat, praecipua sane causa frigescentis utrinque affectus, indeque consequutarum in eo contubernio discordiarum, repetenda ex facto, quod Ludovica pollicitam initio amorum ab Antonio ingentem pecuniae summam (100,000 marchi) cui ipsa potissimum inhiaverat, tandem accepisset; ex parte vero Antonii, fastidium satietasque, deferbescente cupiditatis aestu, illecebrarum quibus olim incautum iuvenem ipsa irretiverat. Videtur etiam non abs re coniici posse, cum aliis viris detectas Ludovicae consuetudines, eodem ipso tempore quo illa Antonii maritali utebatur contubernio, effecisse ut iuvenis, tandem aliquando ab illo amatoriae insaniae veterno excussus, facti poeniteret, cuperetque a Ludovica quamprimum, discisso matrimonio, separari. Tunc ex quadam naturali contrariorum sibi repugnantium lege, contigit, ut in Antonii animo vehemens revivisceret amoris flamma, qua ab ineunte adolescentia puellam nomine Mariam Asbach Coloniae admodum dilexerat; quacum, etiam post matrimonium Ludovicae, epistolare habere commercium non desierat.

Antonius itaque ad hoc suum propositum matrimonii dissolvendi perficiendum, urgentibus quoque suorum parentum studio precibusque sollicitior factus, mense iunio anni 1904 promovit apud tribunal civitatis Karlsruhe querelam divortii, quam tamen mense novembri eiusdem anni revocavit. Insequenti autem anno 1905 mense iunio, eamdem divortii querelam apud tribunalia praedictae civitatis iterum proposuit. Tribunal vero primae, uti aiunt, instantiae reiecit querelam partis, et admisit divortium ex culpa tantum viri seu actoris Antonii Hospelt, concessa quoque actione reconventionali uxoris. A qua sententia cum Antonius

provocasset ad tribunal secundae instantiae, istud in sede appellationis praecedentem sententiam tribunalis primae instantiae reformavit, prolata altera sub die 20 maii anni 1908, qua decrevit, *matrimonii contracti in urbe Londinensi die 4 novembris 1903 inter partes contendentes divortium admitti ex utriusque culpa.*

Hac sententia Antonius liberum sese arbitratus, dare operam coepit ut coram Ecclesia matrimonium cum praefata puella Maria Asbach celebrare posset. Parochus proprius Antonii in civitate Colonien., propter initum a iuvene matrimonium civile in Anglia cum Ludovica Bernardt, documentum *status liberi* ei tradere noluit, nisi prius illud civile matrimonium declararetur *nullum* per iudicialem auctoritatis ecclesiasticae sententiam. Curia Coloniensis, ad quam Antonius supplicem libellum pro impetranda civilis illius matrimonii nullitatis declaratione porrexerat, sententiam sub die 22 aprilis 1909 pronuntiavit, qua *nullitatem* dicti matrimonii admisit. Verum Defensor vinculi in Curia Colonien. statim ab ea sententia appellationem promovit apud S. Rotae Romanae tribunal. Interim, pendente adhuc appellatione, Antonius morae, propter passionis aestum, impatiens, cum praedicta puella Maria Asbach civile matrimonium inivit. Porro sacrae Rotae tribunal, rite perspecta atque examinata in primo turno causa, die 27 augusti 1910, dubio « An con-« stet de nullitate matrimonii in casu? » sententia sua respondit: *Negative.* Quum vero actor Antonius Hospelt adversus hanc sententiam ad secundum turnum provocasset, die 10 mensis iunii 1912, prolata est ab eo conformis priori sententia, nempe: « *Non constare de matrimonii* « *nullitate in casu:* seu ad propositum dubium (an sententia rotalis « die 27 augusti 1910 sit confirmanda vel infirmanda in casu): *Affirma-« tive* ad primam partem; *Negative* ad secundam: statuentes praeterea « actorem teneri ad omnes iudicii expensas ». Adversus quam sententiam denuo a sacro Rotae tribunali favore matrimonii inter Antonium Hospelt et Ludovicam Bernardt prolatam, actor per suum patronum interposuit recursum penes supremum hoc Signaturae Apostolicae tribunal, ad obtinendam declarationem nullitatis huiusmodi sententiae vel saltem eius circumscriptionem.

Causa igitur funditus pertractata est in supremi Tribunalis sessione habita in aedibus Vaticanis die 12 huius mensis iulii 1913, relatore Emo P. Domino Francisco cardinali Cassetta, propositoque dubio:

Sitne nulla sententia rotalis in casu, et sitne locus eius circumscriptioni? Emi Iudices responderunt: *Negative ad utramque partem.*

In expensis autem iudicialibus supremum idem Tribunal condemnavit et condemnat dominum Antonium Hospelt, causae actorem.

Atque ita editum est, pronunciatum, decretum, declaratum, ac definitive iudicatum; mandatumque ut haec definitiva sententia publici iuris fieret, atque ab omnibus, ad quos spectet, exsecutioni mandaretur; non solum, etc., sed et omni, etc.

Datum Romae, ex aedibus S. T., die 23 mensis iulii 1913.

Nicolaus Marini, *a Secretis.*

L. ✠ S.

Iosephus adv. Fornari, *S. T. A.*

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SACRA CONGREGAZIONE DEI RITI.

CONGREGAZIONE GENERALE.

Il giorno 29 luglio 1913, nel palazzo apostolico Vaticano, dinanzi l'augusta presenza del S. Padre, fu tenuta la Congregazione Generale dei sacri Riti, nella quale gli Emi e Rmi signori Cardinali, i Rmi Prelati ed i Consultori Teologi componenti la medesima, hanno discusso e dato il loro voto sul dubbio delle virtù in grado eroico della Causa *Corisopiten.* di beatificazione e canonizzazione del Ven. Servo di Dio Michele Le Nobletz, sacerdote e missionario.

CONGREGAZIONE ORDINARIA.

Il giorno 5 agosto 1913, nel palazzo apostolico Vaticano fu tenuta la Congregazione ordinaria dei sacri Riti, nella quale al giudizio degli Emi e Revmi signori Cardinali componenti la medesima, sono state sottoposte le seguenti materie:

1° Introduzione della Causa di beatificazione e canonizzazione della Serva di Dio Suor Maria Bernarda Soubirous, delle Religiose della Carità e della Istruzione Cristiana di Nevers;

2° Revisione degli scritti del servo di Dio Giuseppe da Palermo, chierico novizio dei Frati Minori Cappuccini.

SEGRETERIA DI STATO.

NOMINE.

Con Biglietti della Segreteria di Stato, il Santo Padre si è degnato di nominare:

28 luglio 1913. — Il Rmo Padre Filippo Maroto, procuratore generale dei Figli del Cuore Immacolato di Maria, *Consultore della suprema sacra Congregazione del Sant'Uffizio.*

6 agosto. — L'Emo e Rmo signor cardinale Benedetto Lorenzelli, *Membro della sacra Congregazione dei Riti.*

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare:

Prelati Domestici di S. S.:

27 maggio 1913. — Mons. Giuseppe Cassar, cappellano dei marinai cattolici a Malta.

18 luglio. — Mons. Luigi Gasparrini, vicario generale della diocesi di Nola.

30 luglio. — Mons. Alberto Dien, direttore generale dell'« Opera Apostolica » in Parigi.

Con Biglietti della Segreteria di Stato il Santo Padre si è degnato di nominare:

Camerieri Segreti soprannumerari di S. S.:

24 luglio 1913. — Mons. Cesare Donnini, della diocesi di Cremona.

26 luglio. — Mons. Piero Scarponi, canonico penitenziere della cattedrale di Macerata.

27 luglio. — Mons. Roberto Bracci, canonico penitenziere della cattedrale di Pesaro.

29 luglio. — Mons. Vincenzo Sisto, della diocesi di Casale.

Cameriere d'onore in abito paonazzo di S. S.:

28 luglio 1913. — Mons. Emilio Mazzari, dell'archidiocesi di Brindisi.

ONORIFICENZE.

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

La Commenda con placca dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

21 luglio 1913. — Al sig. Nicola Berković, dell'archidiocesi di Sarajevo.

— Al sig. Vincenzo Lekki, della medesima archidiocesi.

La Commenda dell'Ordine Piano:

29 luglio 1913. — Al sig. conte Pietro Caterini, esente col grado di colonnello nel corpo della Guardia Nobile Pontificia.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

17 maggio 1913. — Al sig. Vincenzo Azzopardi, avvocato della Corona, della diocesi di Malta.

— Al sig. Giovanni Pullicino, giudice di Sua Maestà Britannica, della medesima diocesi.

La Commenda dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

20 luglio 1913. — Al sig. Giuseppe Spitalsky, boemo.

27 luglio. — Al sig. Carlo Paulitshke, di Vienna.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

17 maggio 1913. — Al sig. ing. Andrea Vassallo, della diocesi di Malta.

— Al sig. Antonio Lanzon, della medesima diocesi.

24 luglio — Al sig. prof. Emilio Pesenti, presidente della direzione diocesana di Venezia.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe militare:

17 maggio 1913. — Al sig. Tancredi Curmi, sopraintendente della polizia a Malta.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

17 maggio 1913. — Al sig. Francesco Pace, della diocesi di Malta.

22 maggio. — Al sig. Lorenzo Balbi, della medesima diocesi.

23 luglio. — Al sig. ragioniere Giovanni Battista Valsecchi, presidente dell'Unione Economica della diocesi di Venezia.

NECROLOGIO.

28 luglio 1913. – Mons. Guglielmo Giles, vescovo titolare di Filadelfia.

6 agosto. — Mons. Giuseppe Uberto Drehmanns, vescovo di Ruremonda.

Magni momenti opus editum est:

MUTATIONES
IN BREVIARIO ET MISSALI ROMANO

AD NORMAM

CONSTITUTIONIS APOSTOLICAE *DIVINO AFFLATU*

ET S. R. C. RECENTIUM DECRETORUM

PARS I. — **IN BREVIARIO**, in 8°, pp. 145. — **Lire 2.** —

ACTA APOSTOLICAE SEDIS Commentarium Officiale. Annus I (1909). - VOLUMEN I. - In 8° gr., pp. 907. — PRETIUM: Pro Italia L. **12.**— Extra Italiam L. **15.**—

— **Annus II (1910).** - VOLUMEN II. - In 8° grande, di pagine 1046. — PRETIUM: Pro Italia L. **12.**— Extra Italiam L. **15.**—

— **Annus III (1911).** - VOLUMEN III. - In 8° grande, di pagine 736. — PRETIUM: Pro Italia L. **12.**— Extra Italiam L. **15.**—

— **Annus IV (1912).** - VOLUMEN IV. - In 8° grande, di pagine 804. — PRETIUM: Pro Italia L. **12.**— Extra Italiam L. **15.**—

Storia della Marina Pontificia. GUGLIELMOTTI (P. ALBERTO, Ord. PP. PP.)., 10 voll. in 4° L. **70.**—

Vol. I. *Medio Evo* (728-1299), pp. VIII-465. - II. *Medio Evo* (1300-1499), pp. 517. - III. *Guerra dei Pirati* (1500-1537), pp. 427. - IV. *Guerra dei Pirati* (1537-1565), pp. 428. - V. *Fortificazioni nella Spiaggia Romana* (1560-1570), pp. VII-507. - VI. *Marcantonio Colonna alla Battaglia di Lepanto* (1570-1573), pp. 422. - VII. *La Squadra permanente* (1573-1644), pp. 439. - VIII. *La Squadra ausiliaria* (1644-1699), pp. 499. - IX. *Gli ultimi fatti da Corfù all'Egitto* (1700-1807), pp. VII-466. - X. *Atlante delle cento tavole* (1458-1570), pp. VII-425.

Acta PII IX P. M., 9 voll. in 8° L. **45.**—

Parte I. (contiene: *Allocuzioni, Motu-propri, Encicliche, Lettere Apostoliche, Omelie, Costituzioni, Decreti, Note e Dispacci diplomatici, Convenzioni, Istruzioni e Statuti*). - Vol. I. An. 1846-1854, pp. VI-673. 1854-1864. - Vol. II. An. 1855-1857, pp. 626. 1854-1864. - Vol. III. An. 1858-1864, pp. 732. 1854-1864. - Vol. IV. An. 1865-1867, pp. 335, 1869. - Vol. V. An. 1869-1871, pp. 392. 1871-78. - Vol. VI. An. 1872-1874, pp. 409. 1871-78. - Vol. VII. An. 1875-1878, pp. 500. 1871-78.

Parte II. (contiene: *Disposizioni, Permessi, Proroghe, Regolamenti, Motu-proprii, Chirografi, Note, Proteste, Proclami, Notificazioni ed Editti*). - Vol. I. An. 1846-1850, pp. 715. 1857. - Vol. II. An 1851-1856, pp. 380. 1857.

Nova editio facta est:

MARTYROLOGIUM ROMANUM

Gregorii XIII jussu editum, Urbani VIII et Clementis X auctoritate recognitum ac deinde anno MDCCXLIX Benedicti XIV opera ac studio emendatum et auctum.

Editio typica Vaticana, auspice SS. D. N. Pio Papa X, confecta, in qua Sanctorum et Beatorum exstant elogia, a S. Rituum Congregatione ad haec usque tempora adprobata.

Haec Romani Martyrologii editio, quam S. Rituum Congregatio diligenter recognovit ac Typicam declaravit, multo emendatior multoque locupletior est quam quae ad hunc diem prodierunt, retractatis additisve nonnullis Sanctorum elogiis, ipso aliquantum commutato eorum ordine, adiectis etiam variis indicibus, quorum ope facillimum est reperire, quidquid in libro perquiratur.

Voluminis duplex est forma: maior pro servitio chorali, minor pro usu privato ac pro iis, qui rebus student liturgicis.

PRETIA:

Editio in-8 mai. (29 × 20), in *charta manufacta* et *charactere rubro-nigro*, fol. LXXXVII-396 . . . . . Lib. **8,50**

— Volumen pelle caprina contectum dorso, ceterum linteo, angulis rotundatis, foliis sectione rubricatis, titulo aureo . . . . . Lib. 12 —

— Cum tegumento pellis caprinae nigrae, angulis rotundis, sectione foliorum aurea, dorso lateribusque auro ornatis . . . . . Lib. 15 —

Editio in-8 min. (22 × 14), in *charta optima et levigata* et *charactere rubro-nigro*, fol. CXLIX-673 . . . . . Lib. **4,50**

— Volumen pelle caprina contectum dorso, ceterum linteo, angulis rotundatis, foliis sectione rubricatis, titulo aureo . . . . . Lib. 7 —

— Cum tegumento pellis caprinae nigrae, angulis rotundis, sectione foliorum aurea, dorso lateribusque auro ornatis . . . . . Lib. 9 —

Sub praelo:

Editio in-8 (26 × 16) ***gallico sermone exarata.***

Editio in-8 (26 × 16) ***hispanico sermone exarata.***

MARTIROLOGIO ROMANO

Edito per ordine di Gregorio XIII, riconosciuto per autorità di Urbano VIII e Clemente X, e quindi nel 1749 emendato ed accresciuto per opera e studio di Benedetto XIV.

Edizione tipica Vaticana fatta sotto gli auspici del SS.mo Signor Nostro Pio Papa X, nella quale sono inseriti gli elogi dei Santi e dei Beati, fino ad oggi approvati dalla S. Congregazione dei Riti.

Questa nuova edizione del Martirologio Romano, in lingua italiana, che la Sacra Congregazione dei Riti ha riveduto e dichiarato tipica, è molto più ricca e completa di quelle che fino ad oggi furono pubblicate, essendo stati corretti e completati alcuni elogi di Santi, ed essendovi aggiunti vari indici, i quali rendono facilissima ogni ricerca che abbia a farsi nel libro.

L'edizione in lingua italiana viene pubblicata per comodità specialmente delle Monache, delle Congregazioni Religiose, delle pie Confraternite e delle Famiglie cristiane nelle quali ogni giorno, ad intelligenza di tutti, si suol leggere il Martirologio Romano in lingua volgare.

PREZZI:

In-8 (26 × 16), in *caratteri grandi rosso-neri, carta a mano-macchina*, pp. XVI-388 Lire **4** —

— In mezza legatura, dorso ed angoli in pelle di capra, cartoni in tela, angoli rotondi, taglio rosso, titolo in oro sul dorso . . . . Lire 7 —

— In piena pelle di capra nera, angoli rotondi, doratura sul dorso e sui piani, taglio dorato . . . . . Lire 9 —

Decreto della S. C. dei Religiosi sulle Confessioni di Monache e di Suore, p. 8 in 12° . . . . . Al cento: L. 3 —

Decret sur les Confessions des Moniales et des Sœurs, p. 8 in 12° . . » » 3 —

Decreto sobre las Confesiones de las Monjas y de las Hermanas, p. 8 in 12° » » 3 —

A Decree regarding the Confessions of Nuns and Sisters, p. 8 in 12° . . » » 3 —

Dekret über die beichten der Klosterfrauen mit feierlichen sowohl wie mit einfachen gelübden, p. 8 in 12° . . . . . » » 3 —

Veneunt Romae apud Administrationem Commentarii Officialis "Acta Apostolicae Sedis" (*Tipografia Poliglotta Vaticana, Roma*).